

पुण्यश्लोकअहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

केगाव, सोलापूर - ४१३ २५५, महाराष्ट्र (भारत)

दुरध्वनी क्र. ०२१७-२७४४७७१ / ७२/ ७३ (११ लाईन्स), फॅक्स : ०२१७-२३५१३००,

संकेतस्थळ: www.sus.ac.in ई-मेल: est.section@sus.ac.in, registrar@sus.ac.in

परीक्षा व मूल्यमापन विभाग (संचालक कार्यालय)

जावक क्र.पुअहोसोविसो/पवमूमं/ २०२६/ 1378

दिनांक 18 OCT 2026

प्रति,

मा. प्राचार्य/ संचालक,

विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये,

व विद्यापीठ परिसरातील सर्व शैक्षणिक संकुले,

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर, सोलापूर विद्यापीठ.

विषय : महाराष्ट्रात निर्माण झालेल्या दुष्काळी परिस्थितीमुळे विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा शुल्क माफीबाबत

संदर्भ :

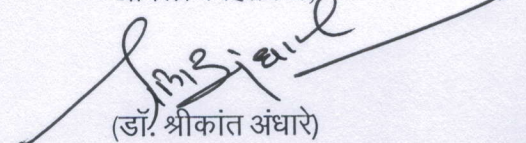
१. महाराष्ट्र शासनाच्या मदत व पुर्नवसन विभागाचे दिनांक २५/०९/२०२६ रोजीचे शासन निर्णय.
२. विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर यांचे दि.०१/१०/२०२६ रोजीचे पत्र क्र.विससं/उशि/सोविसो/२०२६ (विद्यापीठास प्राप्त दि.०७/१०/२०२६).
३. विद्यापीठ पत्र क्र.पुअहोसोविसो/पवमूमं/२०२६/१३७० दि.०६/१०/२०२६.
४. विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर यांचे जा.क्र. विससं/उवश/सोविसो/२०२६/ दि.०८/१०/२०२६

महोदय,

उपरोक्त संदर्भित ३ पत्रानुसार यापूर्वी उक्त विषयास अनुसरून विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांचे प्राचार्य आणि विद्यापीठ परिसरातील शैक्षणिक संकुलांचे संचालकांना संदर्भित विषयान्वये, महाराष्ट्रात सद्यस्थितीत दुष्काळी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. महाराष्ट्र शासनाने आपल्या सोलापूर जिल्ह्यातील ११ तालुक्यात दुष्काळ जाहीर केला आहे. त्यामुळे सर्व विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्यात येत आहे असे कळविण्यात आले होते.

तथापी सोबत जोडलेल्या संदर्भ क्र.२ व ४ विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग सोलापूर यांच्या पत्रान्वये विवरणपत्र- अ मधील रकान्यात माहिती भरून प्राचार्य/संचालक यांच्या प्रमाणपत्रासह विहित कालमर्यादेत म्हणजेच दि.१२/१०/२०२६ पर्यंत परीक्षा शुल्काची रक्कम परत करण्याबाबतचा प्रस्ताव विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग यांच्याकडे सादर करावा. आपल्या महाविद्यालयाच्या/संकुलाच्या माहिती अभावी एखाद्या विद्यार्थ्यास परीक्षा फी ची प्रतिपूर्ती न झाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी आपली राहील याची गांभिर्यानी नोंद घ्यावी, ही विनंती.

आपला स्नेहांकित,

(डॉ. श्रीकांत अंधारे)

संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

सोबत - सुलभ संदर्भासाठी संदर्भित २ व ४ चे पत्र सोबत जोडले आहे.

प्रत- १) सर्व विद्यापीठ संकुलाचे संचालक यांना या पत्राची प्रत देऊन कळविण्यात येते की आपण सर्व संकुलाचे परीक्षा शुल्क माफीचे प्रस्ताव मा.कुलसचिव यांच्या मार्फत एकत्रितपणे विभागीय सहसंचालक यांच्याकडे सादर करावेत.

२) मा. विभागीय सहसंचालक उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर माहितीस्तव.

महाराष्ट्र शासन

विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर

ड विभाग, तळ मजला, प्रशासकीय इमारत, जुने जिल्हाधिकारी कार्यालय आवार, सोलापूर 413001 दूरध्वनी क्र. 0217-2324055

<https://jdhesolapur.in/>

E-mail - jtdirhesol@rediffmail.com

जा.क्र. विससं/उशि/सोविसो/2026/

दि. 01/10/2026

प्रति,

प्राचार्य,

सर्व अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व अध्यापक आणि समाजकार्य महाविद्यालये,
सोलापूर विभाग

विषय : सन 2026 च्या खरीप हंगामातील Triger-1 (प्रथम कळ) लागू झालेल्या 265 तालुक्यातील दुष्काळ जाहीर करून विविध उपाययोजना व सवलती लागू करणेबाबत.

संदर्भ : मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.उशिसं-/शिष्य-2026-अवर्षण-परीक्षा शुल्क-2026-27/ई 1321716 दि.30.09.2026

उपरोक्त विषयाबाबतच्या संदर्भाकीत पत्राची प्रत, सहपत्रासह यासोबत जोडली आहे. सदर पत्रान्वये देण्यात आलेल्या सुचनांनुसार आपल्या महाविद्यालयातील दुष्काळ जाहीर केलेल्या तालुक्यातील पात्र विद्यार्थ्यांची माहिती संबंधित कागदपत्रासह तसेच संदर्भाकीत पत्रासोबतच्या विवरणपत्र “अ” मध्ये व प्राचार्यांचे प्रमाणपत्रासह या कार्यालयास दि.12.10.2026 पर्यंत न चूकता सादर करावी. ज्या महाविद्यालयाची माहिती निरंक असेल त्यांनी निरंक माहिती सादर करावी. दि.12.10.2026 नंतर माहिती सादर केल्यास संबंधित विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्काची रक्कम परत देण्याची जबाबदारी महाविद्यालयाची राहिल.

सदरची सवलत खालील विद्यार्थ्यांना लागू असणार नाही.

1. ज्या विद्यार्थ्यांना शासनाच्या अन्य शैक्षणिक सवलती योजनेनुसार परीक्षा फी माफीची सवलत उपलब्ध आहे.
2. जे विद्यार्थी त्याच परीक्षेत दुस-यांदा बसले असतील (रिपीटर)
3. जे विद्यार्थी बहिस्थ म्हणून नोंदले असतील
4. ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक शहरात प्रत्यक्ष राहतात, नोकरी धंदा करतात परंतु त्यांची नावे गावी शेतजमीन आहे, असे विद्यार्थी
5. शासन निर्णय दि.25.09.2026 नुसार घोषित करण्यात आलेले तालुके / गावामधील नसलेले विद्यार्थी

प्रस्तावासोबत खालील कागदपत्रे सादर करावीत.

1. विद्यार्थ्यांचा परीक्षा शुल्क माफीचा अर्ज
2. विद्यार्थ्यांचे पालक सध्यस्थितीत रहिवाशी असल्याचा दाखला / ग्रामसेवक दाखला
3. उत्पन्नाचा दाखला
4. विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे उत्पन्न 8 लाख मर्यादित असल्याबाबतचे व विद्यार्थी हे अतिवृष्टी व पूर घोषित केलेल्या तालुक्यातील रहिवाशी आहेत, याबाबतचे प्राचार्यांचे प्रमाणपत्र
5. परीक्षा फी भरल्याबाबतची पावती

वरील प्रमाणे आपल्या महाविद्यालयाचे प्रस्ताव सर्व कागदपत्रासह तसेच विवरणपत्र “अ” मधील तक्त्यात माहिती भरून प्राचार्यांच्या प्रमाणपत्रासह विहित कालमर्यादेत (दि.12.10.2026 पर्यंत) या कार्यालयास संबंधित माहितगार कर्मचा-यांमार्फत न चूकता सादर करावेत, ज्या महाविद्यालयाची माहिती निरंक असेल त्यांनी निरंक माहिती सादर करावी. आपल्या महाविद्यालयाच्या माहिती अभावी एखादया विद्यार्थ्यास परीक्षा फीची प्रतिपुर्ती न झाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी आपली राहिल, याची गांभीर्याने नोंद घ्यावी.

Digitally signed by
AJAYKUMAR GANGADHAR JADHAV
Date: 01-10-2026 15:21:51

विभागीय सहसंचालक

(उ.शि.)

सोलापूर विभाग, सोलापूर.

प्रत – कुलसचिव, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

त्यांना कळविण्यात येते की, विद्यापीठाच्या स्तरावरही सर्व महाविद्यालयांना उपरोक्त प्रमाणे सूचना द्याव्यात. तसेच विद्यापीठातील संकुलाची माहिती या कार्यालयास वरील सूचनांनुसार दि.12.10.2026 पर्यंत कागदपत्रासह सादर करावी.

विवरणपत्र – अ

सन 2026-27 च्या दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्याबाबत तपशिलाचे विवरणपत्र.

अ.क्र.	सन 2026-27 च्या दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरलेली आहे त्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी फी भरलेली आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुतीसाठी आवश्यक रक्कम	सन 2026-27 च्या दुष्काळसदृश्य तालुक्यातील ज्या विद्यार्थ्यांनी फी न भरता प्रमाणपत्र दिले आहेत अशा विद्यार्थ्यांची संख्या	ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रमाणपत्र दाखल केले आहे अशा विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी प्रतिपुतीसाठी आवश्यक रक्कम	एकूण विद्यार्थी संख्या	एकूण प्रतिपुतीची रक्कम
1	2	3	4	5	6	7

प्राचार्याची स्वाक्षरी

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, सोबत जोडलेल्या यादीतील विद्यार्थी हे दुष्काळ घोषित केलेल्या तालुक्यातील रहिवासी आहेत. तसेच त्यांच्या कुटूंबाचे वार्षिक उत्पन्न रुपये 8.00 लक्ष मर्यादेपर्यंत आहे. त्यामुळे ते परीक्षा शुल्क माफीसाठी पात्र आहेत. विद्यार्थ्यांनी शासनाच्या अन्य शैक्षणिक सवलतीनुसार 100% परीक्षा शुल्क माफी सवलतीसाठी अर्ज भरलेला नाही, याची खात्री केलेली आहे.

तरी दुष्काळग्रस्त भागातील (-----विद्यार्थी संख्या) व (-----रक्कम) एवढी आहे.

प्राचार्याची स्वाक्षरी

सन २०२६ च्या खरीप हंगामातील
Trigger-१ (प्रथम कळ) लागू झालेल्या
२६५ तालुक्यांमध्ये दुष्काळ जाहीर करून
विविध उपाययोजना व सवलती लागू
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
मदत व पुनर्वसन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:- समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२
दिनांक:- २५ सप्टेंबर, २०२६

वाचा:- १) शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/३ दि.०७ ऑक्टोबर, २०१०
२) शासन निर्णय, क्रमांक: संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दि. २८ जून, २०१८
३) शासन पत्र क्रमांक: एससी वाय-२०२१/प्र.क्र.१००/म-७, दि. १८ ऑक्टोबर, २०२१
४) शासन निर्णय क्रमांक: एससीवाय-२०२३/प्र.क्र.३७/म-७, दि. ३१ ऑक्टोबर, २०२३
५) कृषी आयुक्त यांचा अहवाल दि. २४ सप्टेंबर २०२६

प्रस्तावना:

दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता २०१६ नुसार राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीचे मूल्यांकन करण्याबाबत संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १ व २ अन्वये सविस्तर कार्यपद्धती विहित करण्यात आली आहे. खरीप २०२६ च्या हंगामातील परिस्थितीच्या आधारे राज्यातील २६५ तालुक्यांमध्ये दुष्काळी परिस्थिती असल्याचे Trigger-१ (प्रथम कळ) संदर्भात आयुक्त कृषी यांच्या अहवालावरून दिसून येते. सदरहू Trigger-१ (प्रथम कळ) नुसार दुष्काळी तालुके घोषित करणे व त्यामध्ये करावयाच्या विविध उपाययोजना व सवलती लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राज्यातील तालुक्यांमध्ये जून ते आज पर्यंत या कालावधीतील पर्जन्याची तूट व अन्य घटकांनी प्रभावित झालेल्या २६५ तालुक्यांमध्ये दुष्काळी परिस्थिती असल्याचे आयुक्त, कृषी यांच्या अहवालावरून दिसून येते. सदर २६५ तालुक्यांमध्ये Trigger-१ (प्रथम कळ) लागू असल्यामुळे तिथे पंचनामे करण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांनी तात्काळ सुरु करावी. सर्व्हेक्षण केलेल्या क्षेत्रातील पिकांची स्थिती दर्शवणारे छायाचित्र व जीपीएस कोऑर्डिनेट संकलन करून पिक परिस्थितीचा अहवाल आयुक्त, कृषी यांच्या मार्फत शासनास तात्काळ सादर करण्यात यावा.

शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२

२. राज्यातील दुष्काळग्रस्त Trigger-१ (पहिली कळ) २६५ तालुक्यांत लागू असल्याचे दिसून आले आहे. त्यामुळे परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद एकूण २६५ तालुक्यांतील दुष्काळग्रस्त भागासाठी राज्य शासनाकडून विशेष बाब म्हणून खालील उपाययोजना व सवलती लागू करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

१) जमीन महसूलात सूट

२) पिक कर्जाचे पुनर्गठन

३) शेतीशी निगडीत कर्जाच्या वसूलीस स्थगिती

४) कृषी पंपाच्या चालू विजबिलात सूट (७.५ हॉर्सपावर पर्यंत क्षमतेच्या विजपंपाचे वीज बिल अगोदरच माफ करण्यात आले आहे. त्यावरील वीज पंपांना सदर सूट लागू असेल)

५) शालेय/महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा शुल्कात माफी

६) रोहयो अंतर्गत कामाच्या निकषात शिथिलता आणून जास्तीत जास्त कामे सुरु करणे

७) आवश्यक तेथे पिण्याचे पाणी पुरविण्यासाठी टँकर्सचा वापर

८) टंचाई जाहीर केलेल्या गावात शेतक-यांच्या शेतीच्या पंपाची वीज जोडणी खंडीत न करणे

९) शेतीवर आश्रित शेतकरी/मजूर इत्यादी यांना अन्न धान्याची टंचाई होणार नाही याबाबत व्यवस्था उभी करणे

१०) जनावरांना आवश्यक चारा उपलब्ध होईल याची व्यवस्था करणे

११) जलसंधारणाची कामे सुरु करणे

१२) अगोदरच निर्गमित करण्यात आलेले शासन निर्देशाप्रमाणे पिण्याचे पाणी आणि जनावरांसाठी पाण्याचे नियोजन करणे

३. सदर २६५ तालुक्यांमधील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना शेत पिकांच्या नुकसानीबाबतची मदत विहीत कार्यपद्धतीची पूर्तता करून स्वतंत्र शासन निर्णयान्वये जाहीर केली जाईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०९२६१११७४९४९४९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Digitally signed by SANJAY SHANKARRAO INGLE

Date: 2026.09.26 11:21:13 +05'30'

(संजय इंगळे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, मलबार हिल. मुंबई

२) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई

शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२

- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) सर्व मा. लोकसभा सदस्य/राज्यसभा सदस्य (महाराष्ट्रातील)
- ६) सर्व मा. विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य
- ७) सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ८) मा. मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी, मंत्रालय, मुंबई
- ११) अप्पर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) अपर मुख्य सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) प्रधान सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५) प्रधान सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता), पाणी पुरवठा विभाग, जी. टी. हॉस्पिटल, मुंबई
- १६) प्रधान सचिव (मृदु व जलसंधारण), मृदु व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७) प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १८) प्रधान सचिव (ऊर्जा), ऊर्जा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १९) आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २०) महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- २१) महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- २२) सर्व विभागीय आयुक्त
- २३) सर्व जिल्हाधिकारी
- २४) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- २५) वित्त विभाग (व्यय-९/ अर्थसंकल्प/अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.
- २६) सर्व सहसचिव/उपसचिव, कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २७) सह सचिव तथा वित्तिय सल्लागार, मदत व पुनर्वसन, नवीन प्रशासन इमारत, मंत्रालय, म
- २८) महसूल व वन विभाग, कार्यासन क्रमांक मदत-१/मदत-३
- २९) निवडनस्ती (कार्यासन मदत-२)

शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२

शासन निर्णय, क्रमांक:- समिती-2026/प्र.क्र.82/मदत-2

परिशिष्ट-1

खरीप हंगाम-2026 -प्रथम कळ (Trigger-1) लागू झालेल्या तालुक्यांची माहिती

महसूल विभाग	अ.क्र.	जिल्हा	प्रथम कळ (Trigger-1) लागू झालेले तालुके	
			तालुक्यांची नावे	तालुक्यांची संख्या
ठाणे	1	ठाणे	निरंक	0
	2	पालघर	निरंक	0
	3	रायगड	श्रीवर्धन	1
	4	रत्नागिरी	रत्नागिरी, संगमेश्वर, राजापूर	3
	5	सिंधुदुर्ग	सावंतवाडी, दोडामार्ग, कणकवली, कुडाळ, वैभववाडी, मालवण, देवगड, वेंगुर्ला	8
नाशिक	6	नाशिक	मालेगाव, बागलाण, कळवण, नांदगाव, सुरगणा, इगतपुरी, पेठ, सिन्नर, येवला, देवळा	10
	7	धुळे	धुळे, साक्री, सिंदखेडा, शिरपूर	4
	8	जळगांव	एरंडोल, पारोळा, धरणगाव, चोपडा, पाचोरा, जामनेर, जळगाव, भडगाव, अमळनेर, रावेर, चाळीसगाव, भुसावळ, बोदवड, मुक्ताईनगर, यावल,	15
	9	नंदुरबार	अक्कलकुवा, शहादा, नंदूरबार, नवापुर, तळोदा, अक्राणी	6
	10	अहिल्यानगर	नगर, पारनेर, श्रीगोंदा, कर्जत, जामखेड, शेवगाव, पाथर्डी, नेवासा, राहुरी, संगमनेर, अकोले, कोपरगाव, श्रीरामपुर, रहाता	14
पुणे	11	पुणे	भोर, वेल्हा, खेड, शिरूर, बारामती, इंदापूर, दौंड, पुरंदर,	8
	12	सोलापूर	उ. सोलापूर, द. सोलापूर, बारशी, अक्कलकोट, मोहोळ, माढा, करमाळा पंढरपूर, सांगोला, माळशिरस, मंगळवेढा,	11
	13	सांगली	मिरज, आटपाडी, जत, कवठेमहाकाळ,	4
	14	सातारा	सातारा, खटाव, माण, फलटण, खंडाळा महाबळेश्वर	6

शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२

शासन निर्णय, क्रमांक:- समिती-2026/प्र.क्र.82/मदत-2

परिशिष्ट-1

खरीप हंगाम-2026 -प्रथम कळ (Trigger-1) लागू झालेल्या तालुक्यांची माहिती

महसूल विभाग	अ.क्र.	जिल्हा	प्रथम कळ (Trigger-1) लागू झालेले तालुके	
			तालुक्यांची नावे	तालुक्यांची संख्या
	15	कोल्हापूर	पन्हाळा, राधानगरी, गगनबावडा, भुदरगड, आजरा, चंदगड,	6
छ. संभाजीनगर	16	छ. संभाजीनगर	छ. संभाजीनगर, कन्नड, सोयगाव, पैठण, वैजापूर, गंगापूर खुलताबाद, सिल्लोड, फुलंब्री	9
	17	जालना	बदनापूर, घनसावंगी अंबड, जालना परतूर, मंठा, भोकरदन, जाफ्राबाद	8
	18	बीड	बीड, गेवराई, माजलगाव, केज, आंबेजोगाई, परळी, आष्टी, पाटोदा, शिरूर कासार, धारूर, वडवणी,	11
	19	लातूर	लातूर, औसा, अहमदपूर, निलंगा, उदगीर, चाकूर, रेणापूर, शिरूर अनंतपाळ, देवणी, जळकोट	10
	20	धाराशिव	धाराशिव, कळंब, भूम, वाशी, तुळजापूर, लोहारा, परांडा, उमरगा	8
	21	नांदेड	नांदेड, बिलोली, कंधार, लोहा, हदगाव, भोकर, देगलूर, किनवट, हिमायतनगर, माहुर, धर्माबाद, उमरी, अर्धापूर, नायगाव	14
	22	परभणी	पूर्णा, पालम, परभणी, सोनपेठ जितूर, गंगाखेड, सेलू, मानवत, पाथरी	9
	23	हिंगोली	हिंगोली, औढा नागनाथ, कळमनुरी, सेनगाव, वसमत	5
अमरावती	24	बुलढाणा	जळगावजामोद, संग्रामपुर, चिखली, देऊळगावराजा, मेहकर, बुलडाणा, शिंदेखेडराजा, लोणार, खामगाव, शेगाव, मलकापुर, मोताळा, नांदुरा	13
	25	अमरावती	अमरावती, भातुकली, चांदूर रेल्वे, नांदगाव खं., धामणगाव रेल्वे, अचलपूर, अंजनगावसुर्जी, तिवसा, धारणी, चिखलदरा, वरुड, मोर्शी, चांदूरबाजार, दर्यापूर	14
	26	अकोला	अकोट, अकोला, पातूर, तेलहारा, मुर्तीजापूर, बाळापूर बार्शीटाकळी	7

शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२

शासन निर्णय, क्रमांक:- समिती-2026/प्र.क्र.82/मदत-2

परिशिष्ट-1

खरीप हंगाम-2026 -प्रथम कळ (Trigger-1) लागू झालेल्या तालुक्यांची माहिती

महसूल विभाग	अ.क्र.	जिल्हा	प्रथम कळ (Trigger-1) लागू झालेले तालुके	
			तालुक्यांची नावे	तालुक्यांची संख्या
	27	वाशिम	वाशीम, रिसोड, मालेगाव, मंगळूरपीर ,कारंजा ,मानोरा	6
	28	यवतमाळ	यवतमाळ, बाभुळगाव, कळंब, दारव्हा, दिग्रस, आर्णी, नेर, पुसद, उमरखेड, महागाव,वणी, मारेगाव, झरी -जामणी, केळापुर, घाटंजी, राळेगाव	16
नागपुर	29	वर्धा	वर्धा, सेलू, देवळी, आर्वी, समुद्रपूर, हिंगणघाट, आष्टी	7
	30	नागपूर	नागपूर, कामठी, सावनेर, पारशिवनी, मौदा, भिवापूर, कळमेश्वर, काटोल, रामटेक, हिंगणा,उमरेड, कुही, नरखेड, नागपूर शहर	14
	31	भंडारा	भंडारा, पवनी, लाखंदूर	3
	32	गोंदिया	तिरोडा	1
	33	चंद्रपूर	चंद्रपूर, भद्रावती, गोंडपिंपरी , राजूरा कोरपना, मूल, वरोरा, सावली, चिमूर, नागभिड, सिंदेवाही, पोंभुर्णा	12
	34	गडचिरोली	गडचिरोली, चामोर्शी	2
एकूण तालुके				265

Digitally signed by SANJAY SHANKARRAO
INGLE

Date: 2026.09.26 11:21:30 +05'30'

(संजय इंगळे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन

विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर विभाग, सोलापूर

ड विभाग, तळ मजला, प्रशासकीय इमारत, जुने जिल्हाधिकारी कार्यालय आवार, सोलापूर 413001 दूरध्वनी क्र. 0217-2324055

<https://jdhesolapur.in/>

E-mail - jtdirhesol@rediffmail.com

जा.क्र. विससं/उशि/सोविसो/2026/

दि. 08/10/2026

प्रति,

1. कुलसचिव,
पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
2. प्राचार्य,
सर्व अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी, अध्यापक व समाजकार्य महाविद्यालये,
सोलापूर विभाग.

विषय : सन 2026 च्या खरीप हंगामातील Tiger-1 (प्रथम कळ) लागू झालेल्या 265
तालुक्यातील दुष्काळ जाहीर करून विविध उपाययोजना व सवलती लागू करणेबाबत.....
संदर्भ : 1. मा.शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, म.रा., पुणे यांचे पत्र क्र.उशिसं/शिष्य-2026-अवर्षण
परीक्षा शुल्क-2026-27/ई 1321716, दि.30 सप्टेंबर 2026
2. या कार्यालयाचे पत्र क्र.I/2163714/2026, दि.1/10/2026

उपरोक्त विषयाबाबतचे या कार्यालयाचे संदर्भ क्र. 2 चे पत्र पहावे. सदर पत्रामधील पान क्र. 2
वरील प्रस्तावासोबत खालील कागदपत्रे सादर करावीत, यामधील मुददा क्र. 4 खालील प्रमाणे वाचावा.
4. विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे उत्पन्न 8 लाख मर्यादित असल्याबाबतचे व विद्यार्थी हे दुष्काळ जाहीर केलेल्या
तालुक्यातील रहिवाशी आहेत, याबाबतचे प्राचार्यांचे प्रमाणपत्र

Digitally signed by
AJAYKUMAR GANGADHAR JADHAV
Date: 08-10-2026 11:27:36

विभागीय सहसंचालक (उ.शि.)
सोलापूर विभाग, सोलापूर.